

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolvas szerkesztő háborús írásai a szerkesztőség felolvas :
PURJEZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Bzsbányai-út 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónap 1 " 20

Szerbiában.

Makó, nov. 7.

Ugy lehet csak napok kérdése a Szerbia egy részében magyar közigazgatás gondoskodik a rendről, az emberek boldogulásáról. Jóleső érzéssel írjuk ezt most le, mert hiszen komoly munkát köszöröz meg ez a tény a óhajlásképpen csak annyit fűzünk hozzá, hogy vajha Belgrád elostével rövidesen Szerbiáról elmondhatnók, hogy a magyar közigazgatás alá került!

Belgrád! A nyár derekán sűrűn röpösödött ez a szó a levegőben, aztán mind halkabb lett a zúg-mögés, végül teljesen elhalt — mintha dongólégy lett volna, a melybe az ősz beleszójtotta a muzsikáló kedvet. Most azonban megint feltámadt és bátoriatlanul búr, de mégis ajakról-ajakra száll: Belgrád, Belgrád! Némi tsmáskodás vegyül ezúttal a kéltsgu szóba, amikor kiejlik, a kéz olyan gesztus lerajzolására indul, amely hangba fordítva annyit jelent: **ugy...**

Hát csak semmi ugyan. A Belgrádba való közeledésről nem lehet kicsinyítő hangon beszélni. Nem azért, mert Belgrád elostglása hadi szemponiból, isten tudja, milyen rettenő nagy fontosságú lenne. Hanem azért, mert a seregünk szárnyának a szerb főváros előtt való suhogása annyit jelent, hogy csapataink Szerbia tekintélyes részét megszállították s hogy a szerb hadsereg virágát lelörték.

Persze, sok ember fejébe se-hogysem megy bele, miért nem aprították gulyásá Belgrádot a mozgósítás negyedik napján, a mikor Zimonyból egy jótoroku gyermek átkiabálhat hozzá? Ezek szepen kifestették maguknak azt a képecskét, hogy Belgrádot egy zászlóalj honvéd elfoglalja, a honvédek parancsnoka visszaadja neki a becsületes magyar Nándorfőhervár nevet, az utcáit elkeresztelik és benne a magyar közigazgatás gépezetét egy-kettőre megindítják. Minthogy ez a képecske a valóság lemezén sehogy sem akart elő-bujni, Belgrád a gunyos és le-mondó mosolyok macskakörmei közé került.

Pollerek néhány jelentése egy-szerre szétzavarta ezt a hangulatot. Megértették ezekből a jelentések-ből, hogy déli határon hona-pok óta kemény katonai munka folyik. E munka eredménye mind hatalmasabb területet borít be. Ez-redeink ellenállhatatlanul hajlik maguk előtt a szerbeket. Bevehe-tetlennek hitt hadállásokon a mi zászlónk csavarodik a rudra, s minél több ilyen hadállás a miénk, annál gyöngébb Belgrád ellentá-ló ereje.

Ha tehát önkébe hull majd Belgrád, az nem érlelte érdekes dítad, hanem azért, mert ez azt

mutatja, hogy azt a fát, amelynek koronáján Belgrád himbálózott, gyökereitől kitépték.

Kezdődik a diadalok hete.

Urrá lesz a magyar hadsereg Szerbia felett.

Galiciában új harcok kezdődnek.

Győzelmet jelentő jó hírekkel kezdődik a hét. Délen harcoló viléz csapataink elfoglalták Valjevót, északon derék német sző-vetségeink verték meg két hely-en is az oroszokat. Az igazság istene felénk fordul, a becsületes ügyért kikuzott fegyvereink lájő sebeket ütnek az ellenség bordáin.

A mi után az igazság újs, kardnak villanása az igazságeri van és így büszke reménységgel várhatjuk a végét ezekben a nehéz napokban, amelyekkel jövőnk biz-tonságát erősítjük meg.

Mai híreink a következők:

HÁBORUNK AZ OROSZOKKAL.

Krakó kiürítése.

Krakó, nov. 17.

A várparancsnokság értesítette a minap Krakó város tanácsát, hogy a vár esetleges körülrá-sára való tekintettel el kellett ren-delő a város polgári kiürítését. Ezt a rendeletet plakátokon is tu-datták a város lakosságával.

Az osztrák belügyminiszter Krakó kormánybiztosává Novák Julián dokort nevezte ki, Helyet-teséül pedig Bandrowski Ernő dokort és Hostanocki Kázmér dokort, a krakói egyetem rektorát. A kormánybiztos mellé egy tízenkéttagú tanácsot rendeltek.

A krakói posta pénztárát elvit-ték. Ajánlott küldeményeket, utal-ványokat és csekket nem vesznek föl Krakóban, mert csakis levél-posta működik.

Az orosz hadsereg helyzete.

Budapest, nov. 17.

Ahogy a hivatalos jelentések-ből megállapítható, az orosz hadsereg

november 13-án a következő hely-zetet érte el:

A centrum messze előre tolva, Wiclawec és Tarnow vonalába jutott, a két szárny hosszú vonal-ban hátra van hajolva.

A jobbszárny nem támaszkodik természetes támpontokra, hátában ellenben igen erősen védik a Na-row-Njemen vonal erődtítményei.

A bennünkkel különösen érdeklő balszárny egy részét Lisko és Sta-nislaw között a Kárpátok védik.

A hegység e része ugyan nem abszolút akadály, de nagyobb had-erők előnyomulására nem alkal-mas, legalább is izolálja a külön-böző helyeken előretört hadosz-lopokat. Eppen ezért itt kisebb orosz erők vannak Turke, Stry, Stanislaw, Kuty és Czernovic kör-nyékén. Lisko és Tarnow között a balszárny másik része nyitott, ki van téve esetleges oldaltámadá-soknak a Kárpátok legjárhatóbb részein át.

Ezt a visszahajlott balszárnyat ilyenformán az oroszok erősen megalkották. Két hadseregük a (VI. és VII.) foglalt állást. A har-madik hadsereg Przemysl zárja körül, egyes részeivel pedig még a Lemberg körüli tartálékban van.

Megkezdődött északon a harc.

Budapest, nov. 17.

A főhadiszállásról jelentik: Az északi hadszíntéren tegnap arc-vonalunk egyes részein megindul-tak a harcok.

Höfer, vezérőrnagy.

A trónörökös a harcvonalban.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Károly Ferenc József trónörökös az északi hadsereg harcvonalán megjelent, hogy őfelsége ödvöz-

letét kifejezze, majd a 19 lk gya-logezred kifizetett tisztjeinek sa-játkezűleg tűzte föl a rendjeleket.

HIREK A NYUGOTI HARCTÉRRŐL.

28.000 oroszot fogtak a németek.

Budapest, nov. 17.

A német nagy főhadiszállás jelenli: Keleten a harcok tovább tartanak. Tegnapig Kelet-Porosz-országban harcoló csapataink az ellenségét Stalupontól délre eső területen visszavetítették.

Soldan mellett az orosz hadsérő közeledését siberesen elhárítottuk és a Viazula jobb partján előrenyomult erős orosz hadsérő Lip-nónál vívott győzelmei harcban Plockra szorítottuk vissza. A harcban tegnapig 5000 foglyot és tíz géplegyvert zsákmányoltunk.

Az elért siker folytatásaképpen Wloclawkaán néhány napon át vívott harcban döntés történt. A velünk szembeállított több orosz hadsérő Kutrótól verték vissza. Eddigi megállapítások szerint az oroszok 28.000 orosz foglyot, legalább 70 géppuskát és ágyukat veszítettek, melyeknek száma még nem ismeretes.

Armentières és Arras pusztulása.

Páris, nov. 17.

Armentières bombázása két hét óta éjjel nappal tart. A város nagy-része romokban hever. A lakosság legnagyobb része elmenekült.

Páris, nov. 17.

A Nord Maritime szerkesztője október 31-iki kelettel levelet ka-pott Arrasból, amelyben egy ba-rátja megírja, hogy Arras bombá-zása alkalmával elpusztult a tele-fon- és táviróállomás, vasútépület, a vízvezeték, a gáztelep és körül-belül négyszáz magánház.

Éjjel-nappal támadnak a németek.

Kopenhága, nov. 17.

A „National Tidende” jelentli, hogy a német támadások Roulers-től déli irányban éjjel-nappal foly-nak. A németek a Blankenbergebe, Scebruggebe, és Lissevighbe ve-zető utakat elzárták és ily módon megakadályozták, hogy az ango-lok esetleg kábitámadassák őket. A németek lankadhatatlanul tá-

madnak és folytonos éjjeli támadásokat intéznek nehéz füzérségük támogatásával.

Frankfurt, nov. 17.

A Frankfurter Zeitung a Le Tempsnek egy levelét közli, amelyben egy francia tiszt intézett a laphoz. A levélben a tiszt azon csodálkozik, hogy Franciaországban kedvezően ítélik meg a helyzetet és azt írják, hogy a németek nem érik el céljukat. Ez a német túlságosan optimizmus. A németek eddig több mint harminc milliárd kárt okoztak Franciaországnak.

A németek támadása az Aisne vonalán.

Frankfurt, nov. 17.

A nyugati hadiszállásról jelent a Frankfurter Zeitung haditudósítója: Az Aisne egész vonalán újult erővel és az eddiginél is nagyobb hevességgel indult meg ismét a német sereg támadó előmozdulása. Az átközetek rendkívül elkeseredettek.

A franciák vesztesége 30 milliárd

Páris, nov. 17.

A Temps egy volt tiszt levelét közli, amelyben csodálkozását fejezi ki afelől, hogy a lap, valamint R. Pington angol katonai író a franciák hadállását kedvezőnek tartja, ugyancsak azon is csodálkozik, hogy Anglia nem küldött legalább is kétszáz ezer főtől seeret Franciaországba.

„A német offenzíva — úgy mond — majdnem egész Belgium és északi meg északnyugati departementjeink megadását eredményezte. Ami ennek a területnek gazdaságát és népességét illeti, egyenlő Franciaország hatodrészedének megszállásával. A franciák eddigi vesztesége földben, házakban, gyárakban, bányákban, vasutakban és emlékekben legalább is harminc milliárdra rug.”

Ypernbe benyomultak a németek.

Kopenhága, nov. 17.

A németek szerdán éjjeli új és tekintélyes csapatokkal benyomultak Ypernbe. Nagy vihar dúlt és az orkán közben sikerült észrevétlenül előnyomulniok az északi lőrészárkig. A ellenséges csapatok csak akkor eszméltek fel, mikor a németek minden oldalról rohammal mentek ellenük. Elkeseredett átközet fejlődött ki, amelyeket a németek minduntalan újabb meg újabb segédcapatokkal fordítottak a maguk javára. Végül sikerült a németeknek a szövetséges sereg harcvonalát áttörni és Ypernbe bevonnak. A városban is tovább folyt a csata, amelyben főleg a szuronyvonal jutott nagy szerep.

Dixmuiden: a németek bázisa.

Kopenhága, nov. 17.

Az angol és francia lapokból — bár ezek be nem ismerik — meg lehet állapítani, hogy a né-

metek helyzetét a nyugati harcúton nagyon kedvezőnek tartják. A németek a néhány nap előtt megkezdett előnyomulásukat különösen északon erőteljesen folytatják. Észak-Franciaországban is idő előtt beköszönött a tél. A hideg több fokos s nagy hó esett le. Sűrű köd bocsátkozott le a teljeseen eltakarja a hadállásokat. A németek több pozíciót harc nélkül szállítottak meg a ezzel az ellenséget visszavonulásra kényszerítették. A németek minden előkészületet megtesznek, hogy Dixmuident jövődi hadműveleteik bázisává tegyék. Az angol és francia csapatok megakarták akadályozni, hogy Dixmuidenbe nehéz ágyukat szállíthassanak, de ezt a kísérletet a németek visszaverték. A németek újra bombázzák Reims. Csütörtökön háromszáz gránátot lötek a városra. Több épület megrongálódott és sok ember meghalt.

Hirek a nyugati harctérről

Berlin, nov. 17.

A nagy főhadiszállás délelőtti jelentése: Nyugati harctéren a tegnapi napon is általában nyugalom volt. Verdunról délre Chreyről északra a franciák sikertelenül támadtak. A keleti harctéren a hadműveletek továbbra is kedvezően folynak.

SZERB HARCTÉR ESEMÉNYEI.

Ujabb előnyomulásunk Szerbiában.

Budapest, nov. 17.

A déli hadszíntéren csapataink tegnap Kolubarálg nyomultak előre és szor szorban már át is keltek, bár az ellenség az összes hidakat lerombolta. Valjevo, ahová már egy magasabb parancsnokság is megérkezett, a nyugalmat és a rendet gyorsan helyreállították. A város a szerb csapatoktól voltak szenvedett. Egy kisebb lovassági különítmény tegnap 300 szerbet ejtett foglyul.

Belgrád bevétel előtt.

Zimony, nov. 17.

A szerbek valószínűleg Kragujeválcig vonulnak vissza, mintán hadseregünk megkezdte az általános offenzívát és a Duna Száva vonalán való előnyomulás következtében Belgrád már nem igen tartható. Zimonyból is folytonosan bombázzák a belgrádi várat, amelynek összes katonapületei, — köztük a vezérkar épületei is, — romokban hevernek. Ha a több ezer főnyi belgrádi helyőrség nem csatlakozik a visszavonuló anyasereghöz, ugy csapataink hátba kapják és kénytelen lesz magát megadni. Csapataink Belgrádba való bevonnása immár rövid időn belül várható.

Szerbiában küszöbön a döntés.

B'cs, nov. 17.

A Neue Freie Presse haditudósítója jelent: Offenzívánk Szer-

biában nagyon kedvezően halad előre. Az ellenség menekülésszerűen vonul vissza. A döntés küszöbön van. A legutóbbi napok eredményei följogosítanak arra a föltevére, hogy Poltorak ama reménye, hogy a déli operáció még a tél beállta előtt befejeződik, teljesülni fog.

Szófia, nov. 17.

Nisből jelent Orozsinov, a Dasvnik nial levelezője, lapjának: Mintán a magyar csapatok bevették Krupanjét, előnyomultak Oszocina irányában és megszerelték munkájuk után bevették a szerb pozíciókat Racsevia és Szokolszka-Planina hegységeket. A küzdelmek állandóan mindkét részről elkeseredett hevvel folytatódnak. A szerbek koncentrálták Bosznialából visszakerkezett hadseregeiket a Mokra-Gora hegységébe, melyet az utóbbi napokban meg erősítettek. Magasabb katonai körökben azt hiszik, hogy a napokban Valjevo és Mokra-Gora között kezdődött általános csata kiemelése nagy mértékben jelentőségteljes lesz Szerbiára nézve.

A szerbek futása.

Szófia, nov. 17.

A sikeres offenzíva Szerbia ellen itt osztatlan örömet kelt. A lovábbi gyors előnyomulást jelző híreket tesszük türelmetlenséggel várják. Az európai hadszíntér egyéb eseményei itt most kisebb érdeklődést keltenek. Nisből jelentik, hogy az egész zabács-krupanjei vonalon megvert szerbek menekülésszerűen vonulnak vissza és hogy négy ezredüket részint elfogták a a valjevo főhadiszállást a szerbek Kragujeválcba tették át.

Csapataink támadása a Lovcsen ellen.

Szófia, nov. 17.

A Dasvnik nial levelezője táviratozza lapjának: A szerb sajtóiroda egy szikratáviratot publikál, mely szerint az egyesült angol és francia flotta néhány napon kezesztül szakadatlan bombázta Budnát és a Grablja-hegységet, azaz a célzattal, hogy megakadályozzák az osztrák és magyar csapatok előnyomulását a Lovcsen ellen, mert ha ez sikerülne, körül tudnák kerülni a montenegrói hadsereget és Cetinjebe bevonnásuk. A csatározás rendkívül heves. Az osztrák és magyar csapatok súlyos álegek tűzét irányították a Lovcsen-hegy ellen.

A szerb főhadiszállás Kragujeválcban.

Szófia, nov. 17.

Az itteni közvélemény érdeklődését a szerb hadsereg vereségéről szóló hírek és a törököknek a Kragujeválcban aratott győzelmei teljesen lefoglalják. Nisből érkezett hírek jelentik, hogy a sabac krupanjei vonalon a szerbek döntő vereséget szenvedtek és négy ezredük szinte teljesen megsemmisült. A szerb főhadiszállást Valjevóól Kragujeválcba helyezték át.

Szerb ellenállás Valjevónál.

A Valjevóól északra és nyugatra fekvő magaslatokon az ellenség, hogy trónjének elvonulásához időt nyerjen, előre elkészített hadállásokban ismét ellenállást fejt ki. Csapatainknak, amelyek folytonos harcok és nagy fáradsalmak ellenére is a legjobb kedvben vannak, már tegnap sikerült kemény harcok után bevenni az ellenséges hadállásnak kulcsát, a Kamenica melletti magaslatokat a Loznica — Valjevó-ut mentén; 580 szerbet ejtettünk foglyul és igen sok fegyvert és löszert zsákmányoltunk. Csapataink tegnap este Obrenovac előtt Ubánál és a julinai hegyhát ellen támadva, a Kamenicától keletre fekvő és déli irányban Stubnicáig, a Rogatica — Valjevó-i ut legmagasabb pontjáig terjedő gerincvonalon állottak.

Szerb foglyok szállítása.

Pécs, nov. 17.

Tegnap vagy 150 szerb foglyot szállítottak Villány Pécsen át a foglyotáborba. Sokan közülük magyarul is tudnak, amit azzal magyaráznak meg, hogy mint vagyári munkások, dolgoztak Budapesten. Néhány a foglyok közül alig 16—18 évesek. Elmondották, hogy Szerbiában csak győzelmi híreket terjesztenek s egyetlen vereséget sem vallottak be. Örömlüknek adtak kifejezést, hogy Sabac körül elfogták őket, mert tudják, hogy Magyarországon jól fognak velük bánni.

AZ OROSZ-TÖRÖK HÁBORU.

A törökök bekerítették két orosz sereget.

Konstantinápoly, nov. 17.

Az Agence Ottomane ma a főhadiszállás következő jelentését közli:

A Lazistan zónájában álló csapataink tegnap megtámadták az orosz határ közelében fekvő limani állást. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett, Csapataink az ott tartózkodó csapatokat bekerítették. Az oroszok erősítéseket akartak paraszállítani, de csapataink azokat szétszórta. Egy másik török csapat megazillotta Duzdójt és a han hadrezesszeszai állásban elhelyezkedett ellenséges csapatokat körülfárta. Ugyanott nagy mennyiségű löszet és élelmiszer jutott kezünkre.

Az oroszok ma a határzónai kormusi és ab islahi állásokat oszromolták, de eredmény nélkül.

Medina részt vesz a szent háboruban.

Konstantinápoly, nov. 17.

A Tasvir-i Etkair értesítése szerint a medinai kádi, a hanovítói és szíeni muzulmán kereskedők mutija, valamint a Próféta sírjának őrzője ide azt táviratozták, hogy a lakosság szintén részt fog venni a szent háboruban.

Az egyiptomi háboru.

Milanó, nov. 17.

A Secolo tudósítója táviratozza Kairóból, hogy a hadműveletek a keleti határon a legnagyobb sikertelen történetek. Csak az egyiptomi postafelügyelőség egyik rendes levele árulja el, hogy a katonai intézkedések javában folynak.

Forcea és Smirna bombázása.

Róma, nov. 17.

A Stefani ügynökség Konstantinápolyból a következő hivatalos jelentést küldi: Egy francia cirkáló és egy fregattnak Forcea és Smirna kikötőit bombázta. Mivel azonban a francia hajók erőlyes ellenállásra találtak, továbbfolytatni utjukat. A bombázás a kikötőkben nem okozott semmi kárt.

Az olaszok elkobozták egy görög hajót.

Milanó, nov. 17.

Az Italia jelenté, hogy a Galabria nevű olasz páncélos cirkáló csatlótörökön Valona közelében elkobozott egy görög vitorlás hajót, amely Semeni felé volt uton. A görög hajó fegyvert és lőszert szállított.

Tripolisz nem lázad föl.

Róma, nov. 17.

A Giornale d'Italia jelenté, hogy Tripoliszban és Kirenaikában a mohamedán mozgalom mértékét egyáltalán nem olyan nagyok, mint ahogy ezt a külföldi hírek állították. Az arabok ugyan szemléletlenül rokonazonosítják a németekkel, de az olasz kormányzat iránt semlegesek.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Hétfő: Nov. 18. Szerda. Róm. káth. Lénárd hv. Protestáns Lénárd hv. Görög orosz október 25. Aréttas és t. Nap kel 6 óra 51 perokor nyugszik 4 óra 35 perokor.

Közelítés. Lényegtelen hőváltás és elvétel, inkább csak délen megkeletlen, csapadékkal. Sürgönyprognozis: hűvös, délen, keleten elvétel csapadék Déli hőmérséklet: 10 fok.

A képviselőház ülése. A képviselőháznak november 25-re összehívott ülése előreláthatólag csak formális jellegű lesz. Az egybehangzó királyi kérést felolvasása után a kormány öt törvényjavaslatot fog benyújtani, amelyekkel előzetes tárgyalás és jelentéssel egyidejűleg a bizottsághoz utasítják. Ezek a javaslatok a következők: a vármegyei tisztviselők mandátumának meghosszabbítása, a hadikölcsonpénztárról, a háboru eseteire szóló törvény kiegészítéséről és az igazságügyminiszternek megkötött javaslata. A bizottságok két nap alatt elintézik az anyagot,

ugy hogy a képviselőház november 28-án már megkezdheti a javaslatok érdemleges tárgyalását.

Tanyai istentisztelet a reformátusoknál. Szives tudomásra hozom a tanyai református híveknek, hogy f. hó 22-én a rákosi iskolánál tartok istentiszteletet. Ari Antal külterületi hitoktató a. telkés.

Az adófelszámolási bizottság munkája. A makói egyes adó felszámolási bizottság folyó évi működését november hó 23. napján délelőtt fél 9 órakor a pénzügyigazgatóság 1. emelet 3. számú termében fogja megkezdeni. A tárgyalások nyilvánosak, ezeken mint hallgató, bárki megjelenhet, azonban a tárgyalás menetében a bizottsági tagokon kívül senki bele nem szólhat, még az érdekelt felek sem, ha csak meg nem idéztették.

Makó város hadikölcson jegyzése. Makó város képviselőtestülete csatlótörökön délelőtt Gera Sámuel főjegyző elnöklése alatt közgyűlést tart. A képviselőtestület ezen a közgyűlésen határoz a hadikölcson jegyzése tárgyában.

A csanádmegeyi tanítóegyesület és a hadikölcson. A csanádmegeyi tanítóegyesület központi választmánya e hó 19-én Lengyel János elnöklése alatt gyűlést tart. Az egyesület központi választmánya ezen a gyűlésen fog a hadikölcson jegyzése tárgyában határozni.

A közigazgatási bizottság ülése. Csanád vármegye közigazgatási bizottsága szombaton délelőtt Tereny Ivor főjegyző elnöklése alatt Galambos Ignác dr. polgármester helyelmi ügyében rendkívüli ülést tart.

Gondoskodás az elesettek családjáról. Az elhalt katonák özvegyeinek és árváinak ellátását az 1887. XX. t. c. hex kiadott 1887. évi 172. számú rendelet szabályozza. Ennek alapján a honvédelmi és pénzügyminiszter a törvényhatóságokhoz leiratot küldött, amelyben megkérjék, hogy mindezen családtagok, akiknek hozzátartozói mint elesettek vagy elhunytak szerepelnek a hivatalos veszteségkimutatásban, már most igényt tarthatnak az ellátási összegre. Az eljárás az ellátási összeg kifizetése céljából a közigazgatási hatóságokhoz hivatalból kell kezdeményezni és elővezetni. Az adatok összeállítására bizottságok tartanak, amelyet a leggyorsabban kell a honvédelmi, vagy hadügyminiszteriumhoz föltérjeszteni.

Nagyérdemű közönség! Van szerelemmel tisztelettel és tesztent a nagyérdemű közönségnek, hogy alant jelzett helyen a nőruha szabászati tanfolyamot már megnyitottam és számtalan uri asszony és uri leány vesz részt a tanfolyamon. Midőn napról-napra újabb jelentkezők, többen fölkeríttek, hogy a tanfolyamot újra megkezdjem. Előadom a n. é. hölgyeket, hogy hétfőn és kedden, délután 3 órakor a tanfolyamot újra megkezdem. Ennek jele az, hogy szabászati módszeremet jónak ismerik el és meggyőződtek arról, hogy tölem biztos sikerrel bárki is néhány nap alatt elsajátíthatja a nőruha szabászatot mindenféle divat szerinti teljes terjedelmében. Amit tanítványaim néhány óra alatt tanulnak, ahhoz eddig sok év is kellett és mégsem volt oly eredménnyel, mint nálam. Tehát itt az alkalom, a valódi szakmáért helybenlétevel biztos siker fogja koronázni, mert a nő ruha szabással tudásával egész életén át kieszámíthatatlan anyagi takarékságot ér el bárki is, ha ezen a tanfolyamon részt vesz. Számtalan

hivatalos okiratok és bizonylatok hitelesítik állításom valódiságát. A tandíjat, mely 15 korona, előre nem kell kifizetni, a míg meg nem győződött szabásom előszerűségéről. Szives látogatást kér kiváló tisztelettel Koch I. az Európa szabás feltalálója és a tanfolyam igazgatója. Beiratkozni és tanulni lehet naponta szombat és vasárnap a kivételével Makón, a „Korzó“-szálloda udvarban levő külön nagytermében. Délelőtt külön tanfolyam 10-től 11-ig.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(652)

87. fejezet.

Az új gróf.

Csak egy pillantást kell vetned a szákmányra és át kell látnod, hogy össze se hasonlíthatod magad az új vezérrel. Egy fogással annyit harcolunk össze, mint a te vezérleted alatt egy egész évi időközben sem. Állj hát közönséges közlegény ügy, mint mi.

Közlegény nem leszek! mondá Calfatini.

Inkább megyek! Képek és annyit, hogy becsültes életet kezdhetek.

Ebből bizony nem veszel el egy figyelmet sem jelenté ki Szappanos guayossan.

A magad az eredményt elviheted. De ez, ami itt van közös marad. Abból nem veszed ki a magad részét.

Hát te miért akartad kivenni a magad részét?

Azért, mert ezt a kincset én szereztem! Az ezme az enyém volt, a hivatal is az enyém! Ha én közönséges közlegény nem lennék, tán már nyomorba is jutottatok volna! Ilyen vezér voltál te!

E guayoss szavak hallatára fel-fortyant Calfatini.

Előszöke a törét a bösz szitokkal Szappanosra akarta magát vetni.

Többen mekiesetek és visszatartották.

Erre Szappanos is elővette a törét és így szóló hidegvérrel:

Am ha kedved van velem kikötni, tessék. Allok elejébe. Ti többiek ne avatkozzatok bele.

Calfatini dühösen támadt vezérlására.

Szappanos erős ember léteire egy fortélyos fogással megkapta Calfatini jobbát, melyben ezt a törét tartotta, csavart rajta egyet, szílán ő maga dőtte bejéje a maga törét.

A pártító bandita nagyot hörgöve összeszett.

A többiek dermedten bámulták ezt a jelenetet.

Calfatini eddig a legrettegettebb ember volt közöttük s ima az új vezér úgy elbánt vele, mint egy iskolás gyerekkel.

Szent félelemmel néztek rá, mint valami felsőbb lényre.

Huzátok el innen a hiványt, mutatott a legyőzöttre.

Legjobb lesz öt lelasztani valami szilakassal.

Ez most folyassuk.

Es a vagyon, mutatott a kincsekre, és mindaz, amit ezentul szerezni fogunk, közös marad.

A kincsek értékesítéséről gondoskodni fogok vagy fogunk.

A pénz a közös kasszába megy, melyből kiki annyit kap, amennyi

a megélhetéshez kell, vagy egy bizonyos cél eléréséhez szükséges. Mindegyiktek oda fog menni, ahova rendelem s azt fogja tenni, amit neki parancsolok. Okoskodni nem szabad. Vak engedelmisség. Ez a jelszó. Az én kezemből pontosan össze minden. Am ha azt vélték látni, hogy a hatalmat nem jól kezeltem — elbánhattok velem. — Eljén a vezér, ordították többen.

(Folyt. köv.)

Nyilttér *)

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Mélyen megrendülve tudatjuk, hogy Dr. Dózsa Lajosné urnó Budapesten hirtelen elhalálozott. A megboldogultnak hűlt tetemét Budapestről Makóra szállított és 1914. évi november hó 18-án szerdán délelőtt 11 órakor az Udvari utcai gyászházból indult a temetés. Makó, 1914. nov. 17. A gyászoló család. Külön értesítések nem adattak ki.

Felhívás az iparosokhoz.

Felkérem az iparistület tagjait, hogy a kibocsátott m. kir. hadikölcson járulékosra előjegyzések megfolyósítására szerdán délután 3 órakor az iparistület székházában minél többen megjelenjenek hazafelkötésességgel teljesítésére. Meghívja az iparistület elnöksége.

BÖRCSÖK LAJOSNÉ

női varró és fodrásznő

akár a varrást, akár a fodrást szatot háznál is elvállalja. Lakás: Acsev. állomás épület.

A nemzeti kölcsön hivatalos aláírási helye

az O szágos Központi Hitelszövetkezet és gyűjőhelyei az ennek kötelekbe tartozó hitelszövetkezetek, Makón, a

„Makói Ipari Hitelszövetkezet“

mindenki számára, akár szövetkezeti tag, akár nem. Aláírások a szövetkezet helyiségében, az iparistület házában, Topcsy László ügyvezető igazgató és Bittó Gyula pénztárnoknál végeztetnek.

Legjobb asztali- és gyógyborok Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

Táncitanítási felhívás.

Alulírott van szerencsém igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy f. évi december hó 1-én

a téli idényre a táncitanítást

megkezdem. Tanítani fogom úgy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határidőhöz nem kötöm. Addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkínzóbban el nem sajátították. Mivel pedig én a városban már évtizedek óta működöm, a n. é. közönség legnagyobb megelégedése és legteljesebb elismerése mellett, ez elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy táncintézetemben az illem és a rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő bátran reám bízhatja gyermekét. — Tanítom táncokon kívül az illemt, a társaságban való viselkedést és a csinos testtartást. Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni sziveskedjenek.

Iratkozni mindenkor lehet lakáson, Gróf Vay u'ca 250. sz. a., hol most is esténként állandóan folyik a tanítás.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok

tisztelettel
Schwarz Miksa
okl. táncitanító.

Megvételre

keresek aranka-mentes heremagot 100--150 kilogrammig. Egy vagy két darab jófejős tehenet, egy kisebb berendezésű lakatos szerszámot tábori fuvóval, esetleg kovács szerszámot. Cim a kiadóhivatalban megtudható.

Egy teljesen jó karban levő

transzmisszió

„Makói Független Ujság“ nyomdájában eladó. :-:

Herés árpa szalma, polyva

kazalanként és ölenként eladó közel a városhoz

RITZ MIKSÁNÁL.

Makulatur - papír

kiadóhivatalunkban jutányos áron kapható.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézgyőrösség és mindenféle bőrtisztatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona. Szepes piperezerek főbb kiállításai ér-mekkel lettek kiállítva.

A Zeitler-gőzmalomban szénasalak kapható.

A durvább szénasalak ára kosinként 2 korona, finomabb 3 „ „

Egy szobás

garzon lakás

előszobával, vilanyvillagítással, kis verandával KIADÓ.

Cim a kiadóhivatalban.

LEGJOBB LIKÖRÖK ÉS RUM

készíthetők házilag a CSILLAG-ESSENCIAKKAL a hozzájuk mellékelte készitési utasítás szerint. Egy üveg kivonat ára 50 fill. Kapható egyedül

POPPER GYULA

drogériájában, Makó, (Füfér.)

Kapható következő fajokban:

Absinth	Kávó
Allasch kömény	Maraschline
Angol keserü	Meggy
Anisette	Monta
Ananász	Narancs
Cacao barna	Őszl barack
Chartreuse	Rosztopcsin
Csészárkörte zöld	Rózsa
Curaso	Vanilla
Kajszin	

A HÁBORU

fejleményeire ugyszólván minden ember kíváncsi és megkeltőzött szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb értesülései vannak. — Ma már — kevés kivételével — minden

MAKÓI

ember csakis olyan újságot olvas, amelyből világosan látja, hogy az a lap az ő szószólója is és az ő érzelmeivel egybe vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

érzelmű ember van, akinek már kora reggel az asztalán ne volna a „Makói Független Ujság“ az napi száma újabbnál-újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni, venni vagy haszonbérbe adni valója van, ezen közkedvelt

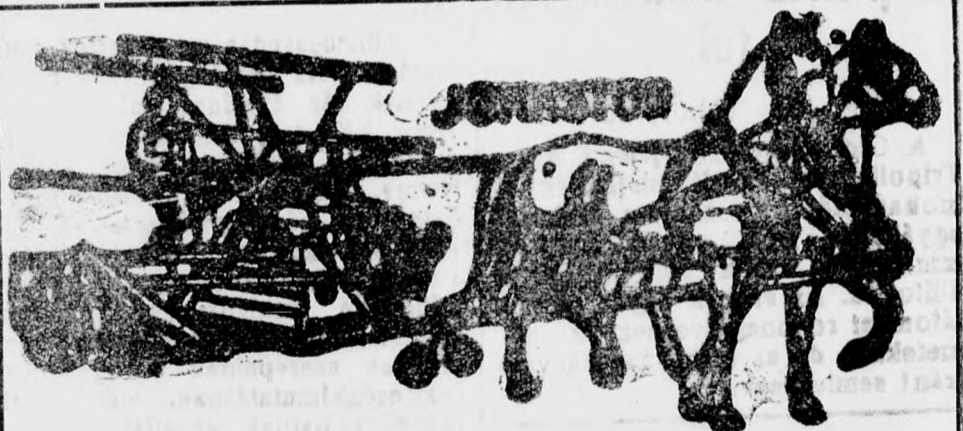
UJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert olcsóságánál és megbízhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés mindenkit meggyőz az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0 Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen

A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG“-ba.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban) gazdasági gépraktáramban a legújabb modellű **JOHNSTON** — eredeti — kéveköltős aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb áron bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami lényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, agyszintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültető is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kéveköltő zsineget, elsőrendű gépolaját, Bacher-féle ekéket amerikai tüköracél kormánynyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzatu vaspálcás boronákat, répa és szecsakavágókat. — Együttal bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő gépemmel a legkomplicáltabb munkákat végzem. — Vizvezeték-és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhegye Makó, Szent János-tér 20. ujszám. Saját készítésű szabadalmazott hagymakapak állandóan raktáron. Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.